
Habitattypenbestand Kennemerland-Zuid T0

Verantwoordingsdocument

Inleiding

Versies

N2K_HK_88_Kennemerland_Zuid_v1	
<p>Natuurmonumenten, Flora inventarisatie Kennemerland, 1994-2007.</p> <p>Natuurmonumenten, Flora inventarisatie, aanvullingen Kennemerduinen en Zwanenwater, 2008.</p> <p>Zuid-Hollands Landschap. Vegetatieopnamen, bos en poel Langeveld, 1997, 2001, 2002, 2005, 2006.</p> <p>Zuid-Hollands Landschap, Vegetatieopnamen, De Blink syntaxa, 1994-2008.</p> <p>Zuid-Hollands Landschap, Vegetatieopnamen, De Blink tm 2006. 1994-2006.</p> <p>Zuid-Hollands Landschap, Vegetatieopnamen, Langeveld fase 1, 1997-2006.</p> <p>Staatsbosbeheer, vegetatiekartering Slingerduin, 2009</p> <p>Staatsbosbeheer, vegetatiekartering Elswout en Middenduin, 2009</p> <p>Landschap Noord-Holland, vegetatiekartering Duin en Kruidberg, 2010,</p> <p>PWN: habitattypenbestand van PWN verwerkt in GIS bestand</p>	
N2K_HK_88_Kennemerland_Zuid_v2	
	H9999 geëxplodeerd. Alle dubbele vlakken bij overlappende eigendoms grenzen de overlap verwijderd en meest recente vegkartering aangehouden.
N2K_HK_88_Kennemerland_Zuid_v3	
<p>29-11-2011</p> <p>Veldwerk G&G, van de H9999 vlakken.</p>	Deel in Zuid-Holland is pas in nov gedaan omdat G&G dacht dat dit niet hoefde.
	Ik heb een klein beetje twijfel over toewijzing H2180A, met vegtype 37B-a.
N2K_HK_88_Kennemerland_Zuid_v4	23-4-2013
<p>Nieuwste grenzen</p> <p>Alle mozaïeken opnieuw beoordeeld</p> <p>Golfbaan attributen verwerkt</p> <p>Beoordeling Adrie van Heerden (PZH) mbt vergrassing verwerkt: bij 76 procent vergrast, 24% afgetrokken van het percentage kwalificerend habitatype.</p>	Ter controle bij Dick
N2K_HK_88_Kennemerland_Zuid_20160121_v2	21-1-2016

<p>Meest recente bestand waarin bevindingen van Dick Bal zijn verwerkt</p> <p>Tevens herziene vertaalsleutel PWN gebied verwerkt (Dick Bal heeft vertaalsleutel van PWN verbeterd)</p> <p>En obv luchtfoto grenzen verbeterd op plekke waar natuurontwikkeling heeft plaatsgevonden</p> <p>Bericht aan Dick:</p> <ul style="list-style-type: none"> - in de shapefile staat een veld 'commentaar' waarin per vlak jullie commentaar staat. In een ander veld 'verwerkt' staat wat wij met het commentaar hebben gedaan. - ID_BRON12 is gehandhaafd maar niet meer uniek, omdat we vlakken hebben gesplitst op plekken waar is geplagd. Het nieuw te gebruiken veld met unieke codes is ID_BRON 	Verstuurd
N2K_HK_88_Kennemerland_Zuid_20160503_v3	3-5-2016
<p>Op verzoek van provincie Noord-Holland en terreinbeheerders, het volgende uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In de vorige versie waren locaties op basis van luchtfoto verwerkt die sterk zijn veranderd door bv plaggen. In de huidige versie zijn ze weer verwijderd en is het label obv vegetatiekartering gehanteerd. In OPM1 of OPM2 staat nu 'Let op: gebied deels veranderd na kartering'. <p>Voor Staatsbosbeheer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - code Q5h en S3a, vertaling hersteld naar resp. 42A2 en H2180C, en 37B-a en H2160 - Slingerduin: kartering van SBB gebruikt ipv Van der Goes en Groot <p>Voor Waternet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Type H3b veranderd in H3s, habitatype is H2160 - D3hr bij paadje P Langevelderslag is veranderd in H2160 (was H2130) <p>Golfclub Noordwijk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Drainagelocatie is veranderd van H2190A naar H0000 	
N2K_HK_88_Kennemerland_Zuid_20160525_v4	
Een foutje in percentages verbeterd	
N2K_HK_88_Kennemerland_Zuid_20160621_v7	
<p>Foutjes in PWN gebied die Hubert Kivit vond, verbeterd</p> <p>ID_BRONv7 is unieke code na verwerking van fouten</p> <p>ID_BRON is aangemaakt door Grontmij bij technische validatie en is op een vlak na, ook uniek. Komt overeen met ID_BRON in</p> <p>N2K_HK_88_Kennemerland_Zuid_20160525_v4</p>	
N2K_HK_88_Kennemerland_Zuid_20170516_v7	
<p>Unieke code: OBJECT_ID</p> <p>Vlaktgrenzen en labels zijn gecontroleerd obv de LUFO 2014 door Van der Goes en Groot. Ingrijpende veranderingen (plagplekken, vergravingen, verwijderd struweel, boskap) zijn verwerkt. Zo mogelijk is er</p>	

<p>een nieuwe habitattypelabel toegewezen, bij onduidelijkheid ZGxxxx of H9999. Soms i obv de LUFO het percentage gewijzigd.</p> <p>In enkele delen is Prunus verwijderd zonder te plaggen. Dit is op de luchtfoto vaak slecht zichtbaar (het is alleen zichtbaar wanneer er grote bestanden zijn gekapt). Het label (H0000) is gehandhaafd. Het is aannemelijk dat in veel gevallen de vegetatie na het kappen van een dicht Prunusbestand pas na enkele jaren van successie overgaat in een kwalificerende vegetatie.</p> <p>De gehele eerste 100m van het duin aan de zeezijde is gecontroleerd op toename van duindoornstruweel, omdat dit vooral in deze zone met overstuivend zand een substantiële toename was.</p> <p>Er zijn eveneens veldchecks uitgevoerd. Bovenstaande is in OPM1 of OPM2 toegelicht, en ook zijn DATUM, METHODE en BRON bijge- werkt.</p> <p>Vooraf aan aanlevering aan het Validatieteam heeft Natuurlijke Za- ken (Landschap Noord-Holland) het hele bestand nagelopen om zo de laatste verbeteringen door te voeren.</p> <p>➤ Let op: de overgebleven zoekgebieden en H9999 locaties worden in de zomer van 2017 in het veld gecheckt. Labels in deze vlakken zullen nog wijzigen, en mogen in deze valida- tieronde nog worden genegeerd. Gezien het enorme be- stand en om de voortgang van validatie niet te remmen, kunnen alle overige vlakken wel door het validatieteam wor- den beoordeeld.</p>																					
<p>N2K_HK_LG_88_Kennemerland_Zuid_20180214_v8</p> <p>N2K_HK_LG_88_Kennemerland_Zuid_20180214_v8_1</p> <p>2K_HK_LG_88_Kennemerland_Zuid_20180214_v8_2</p>																					
<p>Aanpassingen naar aanleiding van leefgebiedgegevens van Provincie Zuid-Holland (v8)</p> <p>Aanpassingen nav technische validatie (v8_1)</p>	<table><tr><td>pe rce nta ge</td><td>fo ut</td><td>18 12 2</td><td>som van percen- tage (89%) ongelijk 100%.</td><td>Op- ge- lost</td></tr><tr><td>pe rce nta ge</td><td>fo ut</td><td>17 50 6</td><td>som van percen- tage (90%) ongelijk 100%.</td><td>Op- ge- lost</td></tr><tr><td>Ov er- lap</td><td>fo ut</td><td>21 96 2</td><td>Polygo- nen met uid {21962; 2836} over- lappen.</td><td></td></tr><tr><td>Ov er- lap</td><td>fo ut</td><td>21 93 6</td><td>Polygo- nen met uid {21936; 3309}</td><td>Op- ge- lost do or me</td></tr></table>	pe rce nta ge	fo ut	18 12 2	som van percen- tage (89%) ongelijk 100%.	Op- ge- lost	pe rce nta ge	fo ut	17 50 6	som van percen- tage (90%) ongelijk 100%.	Op- ge- lost	Ov er- lap	fo ut	21 96 2	Polygo- nen met uid {21962; 2836} over- lappen.		Ov er- lap	fo ut	21 93 6	Polygo- nen met uid {21936; 3309}	Op- ge- lost do or me
pe rce nta ge	fo ut	18 12 2	som van percen- tage (89%) ongelijk 100%.	Op- ge- lost																	
pe rce nta ge	fo ut	17 50 6	som van percen- tage (90%) ongelijk 100%.	Op- ge- lost																	
Ov er- lap	fo ut	21 96 2	Polygo- nen met uid {21962; 2836} over- lappen.																		
Ov er- lap	fo ut	21 93 6	Polygo- nen met uid {21936; 3309}	Op- ge- lost do or me																	

<p>Aanpassingen nav technische validatie en de integratie van Lg en Ht.</p>	<div> <div>over- lappen.</div> <div>rge (in- ho- ud vla- kke n wa- s in- den tiek)</div> <div>Op- ge- lost</div> <div>,</div> <div>ver- van gen do- or</div> <div>H0 000 (te- rug ge- dra- aid vo- rige aan- pas- sin- g)</div> </div> <p>Op basis van de kaart van stichting Annemoon is een selectie gemaakt van de percelen met H0000 en zijn vlakken die evident geen Lg zijn (wegen, paden, graslanden etc) verwijderd uit de selectie. In de overgebleven percelen is H0000 vervangen door Lg12</p>
88-T0-20220715.fgdb	16-07-2022
<div> <div>error_message</div> <div>Er ontbraken waarden in het veld kwaliteit. Wij hebben hier onbekend ingevuld.</div> <div>Veldsituatiedatum was 2007. Dit is aangepast in 2007-01-01.</div> <div>Veldsituatiedatum was 2011. Dit is aangepast in 2011-01-01.</div> <div>Veldsituatiedatum was 2009. Dit is aangepast in 2009-01-01.</div> <div>Veldsituatiedatum was 2005. Dit is aangepast in 2005-01-01.</div> <div>Veldsituatiedatum was 2014. Dit is aangepast in 2014-01-01.</div> </div>	<p>Fouten automatisch aangepast in conversie van shape naar fgdb</p>

Veldsituatiedatum was 2010. Dit is aangepast in 2010-01-01.	
Veldsituatiedatum was 2009/2018. Dit is aangepast in 2009-01-01.	
Veldsituatiedatum was 2004. Dit is aangepast in 2004-01-01.	
Veldsituatiedatum was 2012. Dit is aangepast in 2012-01-01.	
Veldsituatiedatum was 2006. Dit is aangepast in 2006-01-01.	
Veldsituatiedatum was 20171016. Dit is aangepast in 2017-01-01.	
Veldsituatiedatum was 2017. Dit is aangepast in 2017-01-01.	
Veldsituatiedatum was 2003. Dit is aangepast in 2003-01-01.	
Veldsituatiedatum was 20171018. Dit is aangepast in 2017-01-01.	
Veldsituatiedatum was 2015. Dit is aangepast in 2015-01-01.	
Veldsituatiedatum was 2004/2017. Dit is aangepast in 2004-01-01.	
Veldsituatiedatum was 20180208. Dit is aangepast in 2018-01-01.	
Veldsituatiedatum was 2001. Dit is aangepast in 2001-01-01.	
Veldsituatiedatum was 2005/2017. Dit is aangepast in 2005-01-01.	
Veldsituatiedatum was 2011/2017. Dit is aangepast in 2011-01-01.	
Veldsituatiedatum was 2010/2017. Dit is aangepast in 2010-01-01.	
Veldsituatiedatum was 2009/2017. Dit is aangepast in 2009-01-01.	
Veldsituatiedatum was 2007/2018. Dit is aangepast in 2007-01-01.	
Er zijn 22227 objecten aangeleverd vanuit het shape bestand.	
KennemerlandTO_1.0	26-7-2022
error_message	Fouten naar aanleiding van de validatie in de NDVH
De combinatie (H0000) en kwaliteit (NB) komen twee keer voor in één vlak.	
De combinatie (H2120) en kwaliteit (G) komen twee keer voor in één vlak.	
De combinatie (H2130A) en kwaliteit (G) komen twee keer voor in één vlak.	
De combinatie (H2130A) en kwaliteit (M) komen twee keer voor in één vlak.	
De combinatie (H2130B) en kwaliteit (G) komen twee keer voor in één vlak.	
De combinatie (H2160) en kwaliteit (G) komen twee keer voor in één vlak.	
De combinatie (H2160) en kwaliteit (NB) komen twee keer voor in één vlak.	
De oppervlakte 1041 percentage voor habitatype H0000 is ongelijk met de opgegeven oppervlakte 1042 en percentage 100%.	
De oppervlakte 106 percentage voor habitatype H2130A is ongelijk met de opgegeven oppervlakte 105 en percentage 100%.	
De oppervlakte 1887 percentage voor habitatype H0000 is ongelijk met de opgegeven oppervlakte 1888 en percentage 100%.	
De oppervlakte 26003 percentage voor habitatype H0000 is ongelijk met de opgegeven oppervlakte 26004 en percentage 85%.	
De oppervlakte 2665 percentage voor habitatype H2160 is ongelijk met de opgegeven oppervlakte 2664 en percentage 58%.	
De oppervlakte 2680 percentage voor habitatype H0000 is ongelijk met de opgegeven oppervlakte 2679 en percentage 100%.	
De oppervlakte 3641 percentage voor habitatype H2130A is ongelijk met de opgegeven oppervlakte 3642 en percentage 100%.	
De oppervlakte 522 percentage voor habitatype H0000 is ongelijk met de opgegeven oppervlakte 521 en percentage 100%.	
De oppervlakte 564 percentage voor habitatype H2130A is ongelijk met de opgegeven oppervlakte 563 en percentage 80%.	

De oppervlakte 57409 percentage voor habitattype H0000 is ongelijk met de opgegeven oppervlakte 57408 en percentage 100%.	
De oppervlakte 83894 percentage voor habitattype H2110 is ongelijk met de opgegeven oppervlakte 83895 en percentage 60%.	
De oppervlakte 9545 percentage voor habitattype H0000 is ongelijk met de opgegeven oppervlakte 9544 en percentage 100%.	
de package omvat meer dan een N2000 gebied	
Geometrie voldoet niet aan de OGC-eisen. Het volgende is gevonden: Fails OGC Simple, Fails OGC Valid, Self-Intersections in 2D	
Geometrie voldoet niet aan de OGC-eisen. Het volgende is gevonden: Fails OGC Simple, Self-Intersections in 2D, Fails OGC Valid	
Geometrie voldoet niet aan de OGC-eisen. Het volgende is gevonden: Fails OGC Valid, Fails OGC Simple, Self-Intersections in 2D	
Geometrie voldoet niet aan de OGC-eisen. Het volgende is gevonden: Self-Intersections in 2D, Fails OGC Simple, Fails OGC Valid	
Geometrie voldoet niet aan de OGC-eisen. Het volgende is gevonden: Self-Intersections in 2D, Fails OGC Valid, Fails OGC Simple	
Geometry voldoet niet aan de OGC-eisen en kan niet automatisch worden gerepareerd. Het volgende is gevonden: Self-Intersections in 2D	
Het gebiedsnummer in de package komt niet overeen met het gebiedsnummer van LNV	
Het polygoon is kleiner dan 1m2	
Conversie naar NDVH template productie	19-10-2022
N2K_HKLK_88_KZ.TO 1.1.gdb	24-1-2023
Op basis van NDFF onderzoek en veldbezoek PWN. Is geconstateerd dat: Er nooit sprake is geweest van H2140B Er sprake is van H2130A op deze locatie.	

Gebruikte bronnen

Habitattypen

Landelijk Meetnet Flora en Vegetatie (NEM)

Natuurmonumenten, Flora inventarisatie Kennemerland, 1994-2007.

Natuurmonumenten, Flora inventarisatie, aanvullingen Kennemerduinen en Zwanenwater, 2008.

Natuurmonumenten, vegetatiekartering Kennemermeer, 2009

Staatsbosbeheer, vegetatiekartering Slingerduin, 2009

Staatsbosbeheer, vegetatiekartering Elswout en Middenduin, 2009

Zuid-Hollands Landschap. Vegetatieopnamen, bos en poel Langeveld, 1997, 2001, 2002, 2005, 2006.

Zuid-Hollands Landschap, Vegetatieopnamen, De Blink syntaxa, 1994-2008.

Zuid-Hollands Landschap, Vegetatieopnamen, De Blink tm 2006. 1994-2006.

Zuid-Hollands Landschap, Vegetatieopnamen, Langeveld fase 1, 1997-2006.

Provinciale database van Noord-Holland, flora en vegetatie.

Van der Goes en Groot, vegetatiekartering Duin en Kruidberg, 2010,

Van der Goes en Groot, vegetatiekartering H9999 vlakken, 2011

Waternet, vegetatiekartering Amsterdamse Waterleidingduinen, 2007

Landschap Noord-Holland, bostypen Leyduin,

Landschap Noord-Holland, Naaldenveld, 2003

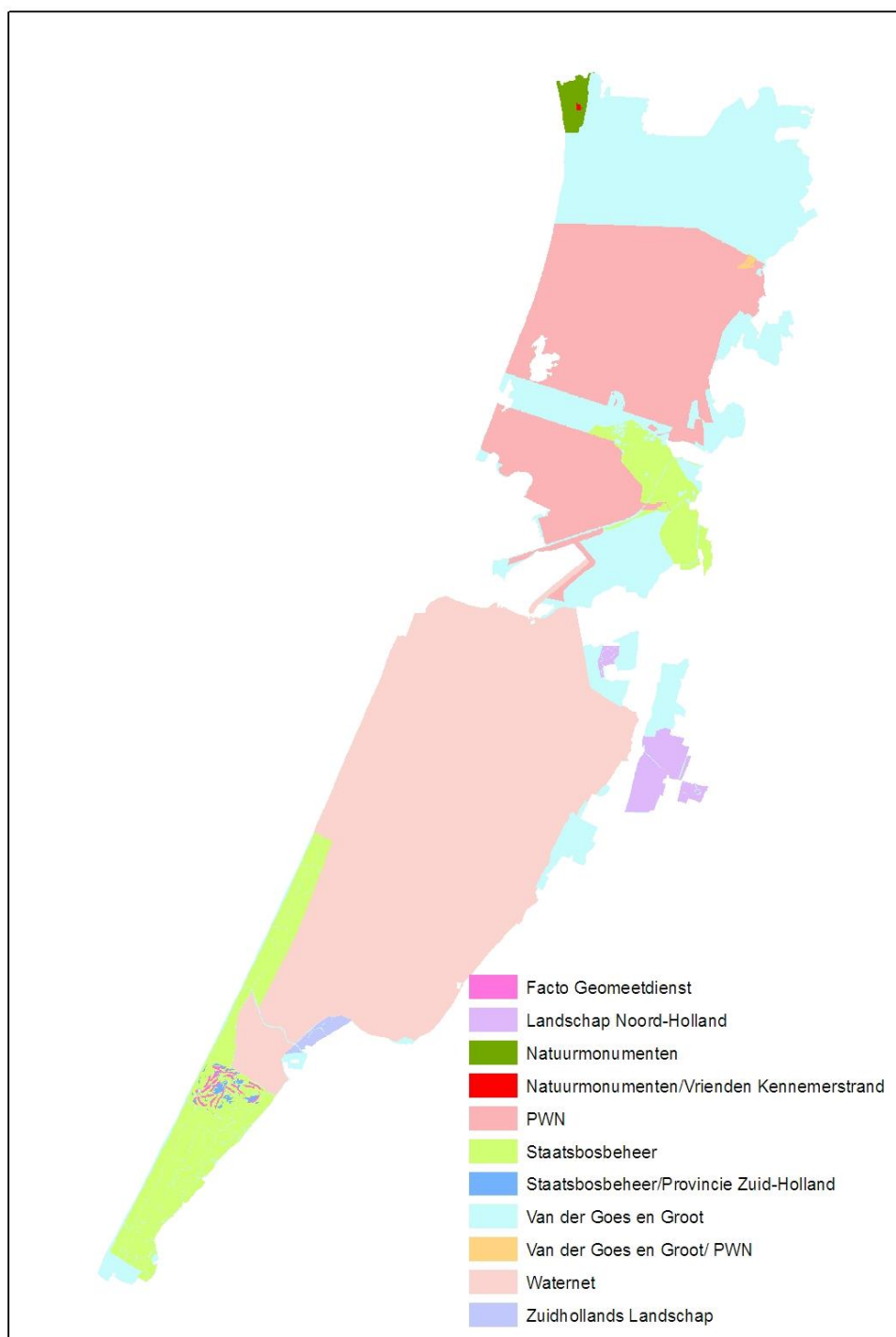
Luchtfoto 2010, 2011, 2012 en 2013, 2014

In 2017 hebben veldchecks plaatsgevonden, zie het veld, DATUM, METHODE.

Daarnaast is gebruik gemaakt van kennis van ecologen en duindeskundigen van de terreinbeherende organisaties (zie verder).

Ecologen van Landschap Noord-Holland hebben op de in eigendom zijnde landgoederen het habitat-type H2180 gecontroleerd.

Vertaling habitattypen

De vegetatiekarteringen zijn m.b.v. de definitietabellen per habitatype van de website van LNV (Natura 2000) uit maart 2009 en de vertaalsleutel vanuit SBB-vegetaties door Jan Holtland, vertaald in een habitattypenkaart.

Alle kaartvlakken waar habitattypen voorkomen, met enige bedekking, die varieert van 2% tot 100%, zijn in de database opgenomen. Het bedekkingspercentage is in aparte kolommen opgenomen (PERC1, PERC2, PERC3 etc)

Alle kaartvlakken zijn handmatig, vlakje voor vlakje, beoordeeld op het onderdeel “beperkende criteria”, conform de definitietabel. Waar nodig zijn aanvullende flora-gegevens gebruikt (zie Bronnen).

Het merendeel van de vlakken met mozaïekvegetatietypen die niet zelfstandig kwalificeerden en niet volledig omsloten werden door vlakken met zelfstandig kwalificerende vegetatietypen en ook als ze desondanks in complex voorkwamen met een zelfstandig habitatype waarvan het percentage lager was dan het mozaïekvegetatietype (op verzoek van Dick Bal en WENR, 2013), dan zijn de vlakken gelabeld als ‘functioneel samenhangend (zie opmerkingenveld). Vlakken die meer dan 50meter verwijderd lagen van een zelfstandig kwalificerend habitattypen hebben H0000 gekregen.

Voor de beperkende criteria en voor sommige definities waren de gebruikte vegetatiekarteringen soms niet voldoende. Waar nodig zijn aanvullende gegevens gebruikt:

Landelijk Meetnet Flora en Vegetatie (NEM)

Natuurmonumenten, Flora inventarisatie, aanvullingen Kennemerduinen en Zwanenwater, 2008. Provinciale database van Noord-Holland, flora en vegetatie.

>wanneer stipgegevens van noodzakelijk aanwezige soorten eveneens niet in het betreffende vlak liggen, hieraan de conclusie verbinden dat de soort onbekend is habtype wordt ZGHxxxx

> er is gebruik gemaakt van luchtfoto's om kaal stuivend zand op bijvoorbeeld wandelpaden op te sporen en te laten kwalificeren als habitatype wanneer het in mozaïek lag met een bepaald zelfstandig habitatype.

Oppervlakte:

<100m²: kunnen in complex liggen, grenzen aan, of in functionele samenhang liggen (<50meter afstand van een ander vlak met hetzelfde habitatype), dat is in het opmerkingen veld genoteerd. Als de afstand groter is, dan is het vlak gelabeld als H0000, met in het opmerkingenveld genoteerd welk habitatype, kwaliteit en percentage het aanvankelijk betrof,

<1000m²: bossen kunnen in complex liggen, grenzen aan, of in functionele samenhang liggen (<100meter afstand van een ander vlak met hetzelfde habitatype), dat is in het opmerkingen veld genoteerd. Als de afstand groter is, dan is het vlak gelabeld als H0000, met in het opmerkingenveld genoteerd welk habitatype, kwaliteit en percentage het aanvankelijk betrof,

Expert meeting 2009 (aanwezig waren alle duinbeheerders en WENR Janssen en Dick Bal: RG Amophila arenaria-Carex arenaria-[Ammophiletea/Koelerio-Coryneporetea] (23-RG1-[23/14]) heeft als beperkend criterium: ‘mits in de buitenduinen en mits niet in mozaïek met H2130. Tot de buitenduinen wordt een strook van 1 km langs de zeereep gerekend:

- alles <1 km zone in mozaïek met 2130 = 2130

niet in mozaïek met 2130 = 2120

- alles >1 km zone in mozaiek met 2130 = 2130
niet in mozaiek met 2130 = niet toe te wijzen

Checklist

N2000-gebied geheel afgedekt?	
Alle aangewezen typen op kaart?	
Ook niet-aangewezen typen op kaart?	
Methodiek op hoofdlijnen	
Vertaling en interpretatie van het basis-materiaal volgens definities?	
Extra SBB-vegetaties meegenomen?	ja
Moeilijke typen	
Hanteren mozaïektypen	
Beperkende criteria	
Onterechte filters/criteria?	
Kwaliteit goed/matig aangegeven?	ja
Onderliggende vegetatieopnamen	ja
Overige typen natuur opgenomen?	nee
Geometrische nauwkeurigheid?	1:5.000
Complexen?	ja
Percentages binnen complexen?	ja; maar in het gedeelte van Natuurmonumenten zijn de percentages standaard toegekend waardoor het gemiddeld over het gebied zal kloppen, maar niet per vlak
Vlakken kleiner dan minimumoppervlak?	

Proces

3 november 2009

Expert meeting met alle duinbeheerders.

woensdag 23 december 2009

De habitattypenkaarten zijn ter goedkeuring voorgelegd aan SBB. Daarbij heb ik specifieke vragen gesteld over het voorkomen van bepaalde soorten, zoals het beperkende criterium 'mits duindoorn voorkomt' (mede n.a.v. expert meeting). Zie bijlage.

Begin 2010

Kaarten en specifieke vragen voorgelegd aan SBB. Uitgegaan van zijn commentaar, en bestand aangepast (zie bijlage).

22 september 2010

Habitattypenoverleg in Utrecht, waarbij LNV, WENR en PNH aanwezig waren.

Belangrijkste bevindingen Habitatkaarten provincie Noord-Holland

22 september 2010, Utrecht

Aanwezig: LNH, PNH LNV en Alterra

Kennemerland Zuid (Akties **LNH**, tenzij anders vermeld)

- Duin en Kruidberg komt nog dit najaar (vegetatiekartering/habitatkartering door VdGoes & Groot); VDGG heeft mailtje gestuurd met aantal detailvragen; moeten nog beantwoord worden (Akte **LNH**)
- WENR heeft alleen 'Waternet' en 'Kennemerstrand' deel bekeken; hij reageert nog als er opmerkingen over andere delen zijn (Akte **WENR**)
- Kennemerstrand (Floron-kartering 2009 voor Natuurmonumenten); rand water is waarschijnlijk riet = H2190D; kwalificeert water als geheel?
- H1310B en H1330A komen nu niet voor; **WENR** bekijkt opnamen om te kijken of het in 2004 voorkwam;
- **LNH** stuurt Floron-kartering naar WENR
- Gedeelte Noordwijk is 1330B aangegeven; deze nakijken (**WENR**)
- Ook 2190C is nieuw voor het gebied
- Deelgebieden zijn al samengevoegd tot een bestand (waren als 5 losse gemaild); LNH mailt gehele bestand.

Reactie LNH op 23 september 2010

Kennemerstrand

- de 'rietkraag': is wit in de kaart van WENR, maar is wel toegewezen aan H2190 B of D. Ik weet niet waarom het niet in WENRs kaart is afgebeeld.

Noordwijk (Kennemerland-Zuid)

- H1330B: zie tabel. Ik hoor graag wat jullie hiervan denken

Algemeen

- Wat betreft legenda-eenheid < 1000 m²; gaat dit alleen over bossen? Ja. Overige typen geldt immers < 100 m² valt eventueel buiten de definitie; overigens alleen dergelijke vlakken verwijderen als ze niet in "functioneel samenhangend mozaïek" voorkomen (check LNH); Inderdaad! Zal ik aanpassen.

Golfbaan Noordwijk

- Er bestond onduidelijkheid over toewijzingen habitattypen op basis van vegetatiekartering Noordwijk (SBB). De kaart is ter controle voorgelegd aan Bureau Waardenburg en Adrie van Heerden (ecoloog provincie Zuid-Holland). De kaart betrof echter een pdf waarop alleen de dominante habitattypen voorkwamen, waardoor complexen werden gemist. Hierover is veelvuldig contact geweest met Adrie van Heerden. De oorspronkelijk toewijzingen bleken wel correct. In slechts enkele vlakken speelde vergrassing een rol. Adrie heeft hiervoor een afwijkend advies gegeven, en dat is overgenomen in de habitatypekaarten (zie BRON en OPM in de shapefile)

Bijlagen

Mailwisseling met SBB

Habitattypenkaart Noordwijk en Kooibosch en Luttickduin

SBBtype	VvNL of lo- kaal type	Opmerking
17A-a	R5a	RG Dauwbraam-[Marjolein-verbond/Klasse der doornstruwelen], wel toegewezen aan H2130, <u><i>ok gezien eerdere discussie over Drauwbraamvegetaties</i></u>
43A-a	B5a	Voedselrijke bossen met duinsoorten, type met Duinriet. SBBtype niet opgenomen in SBBcatalogus op internet. 43A-b, 43A-c, 43A-d, 43A-e, kwalificeren als 2180C. Type 43A-c is met brandnetel. Type toewijzen aan H2180C_M?_ <u><i>Bij nader inzien kan beter worden geplaatst in 43-j hierin zitten de duinsoorten goed vertegenwoordigd. Dit kwalificeert ook voor H2180C. Dit geldt voor alle B5 typen dus ook voor B5c en B5e.</i></u>
41A/c of 43A-a	B2b	Duin eikenbos vorm met Duinriet. Kan dit type net als B5a, worden toegewezen aan 2180C_M? of kan het gaan om een droog duineikenbos wat ver-ruigd is met Duinriet, en toe te delen aan H2180A_M? (wat is de voedselrijkdom?)_ Of is het zowieso geen waardevol bos en valt het af?_ <u><i>Bij nader zien laat de opname heel wat aardige soorten zien, komt sterk overeen met het Duin-Eikenbos van van der Werf, valt te vertalen bij nadere beschouwing naar 43-j.</i></u>
43A-a	S6a	toegewezen aan 2180C_M, wanneer in complex met H2180C_G. de overige vlakken kunnen volgens mij niet worden toegewezen. <u><i>Deze vegetaties kwalificeren niet volgens de oorspronkelijke vertaling. Er zijn twee opnamen, de ene is een arm waardeloos struweel zoals je dat volgens mij voor ogen hebt bij een Esdoorn-Populieren struweel zoals beschreven in de typologie, de andere opname is echter veel soortenrijker en gaat echt richting duinbos. Ik zou toch maar de vertaling naar 43A-a handhaven en niet mee tellen. Kun je dus ook niet als mozaïektype beschouwen.</i></u>
43-g	B5c	Voedselrijk bos met duinsoorten en Dauwbraam. 43-g behoort tot habitatype van hogere zandgronden. Maar

		door de duinsoorten zou ik verwachten dat het toch tot H2180C_G behoort, wat vind jij? <u><i>Ik heb nog eens naar de vertaling gekeken, 43-g is inderdaad geen duin type, 43A-c past beter, hier zit ook een redelijk aandeel dauwbraam in en kwalificeert als H2180C M, maar het best is denk ik 43-j, hier zitten de duinsoorten in en het kwalificeert ook als H2180 C</i></u>
43-g	B2a	Typische vorm, Duineikenbos, dezelfde opmerking als voor B5c. Ook toewijzen aan H2180C_G? Of 2180A_G? Wat is de voedselrijkdom van dit lokale type? <u><i>Dit is eigenlijk het door van der Werf (van Leeuwen en Doing Kraft) onderscheiden Duin-Eikenbos (Convallario-Quercetum dunense subass. polygonatetosum). Helaas zit deze gemeenschap niet duidelijk in de SBB catalogus en ook niet meer in de VvN en hij bestaat dus wel! Ze wordt onder het Fago-Quercetum convallarietosum geschaard bij de VvN, maar kan qua kruidlaag ook in het Rhamno-crataetegetum (37B3 van SBB) worden geplaatst. Bij navraag bij Piet Schipper bleek dat hij het best worden geplaatst in 43-j RG Zachte berk- Duinriet, de kruid en struiklaag hiervan komt nog het meest overeen met dit lokale type. Dit kwalificeert als H2180C</i></u>
9/a	M7b	toegewezen aan H2130A, waar het in complex en mozaiek lag met H2130A_G. (Kruipwilg aanwezig, maar droge standplaats (1 vlakje)) <u><i>M7b komt vooral voor in de kleine valleitjes in Noordwijk, ofschoon in de opnamen soorten als Parnassia, Strandduizendguldenkruid, Geelhartje, Rietorchis en Waterpunge ontbreken, komen ze wel binnen de vlakken waar M7b is gekarteerd voor. Je zou kunnen kiezen voor de vertaling naar 09C3c, dan kwalificeert het als vochtige duinvallei. Dit geldt dan helemaal voor M7a (1 vlak)</i></u>
36A2	S1a en S1b_ (kooibosch)	Voor 2180B moet Zachte berk dominant zijn. Volgens de beschrijving wordt de vegetatie wel gekenmerkt door aanwezigheid van Zachte berk, maar hoe zit het met de dominantie? <u><i>Zachte berk komt er in voor, maar Grauwe wilg domineert. Dus geen 2180 B</i></u>
~~K1a,~~ ~~K1b,~~ ~~K1e09A-~~ ~~a~~	~~K1a, K1b,~~ ~~K1c kooi-~~ ~~bosch~~	liggen niet in mozaiek dus kunnen niet aan H2190C worden toegewezen, <u><i>De vraag is wat is mozaïek, ik heb het gebied nogal grootschalig gekarteerd, de vlakken worden misschien niet geheel omsloten door typen van</i></u>

		<u>H2190C Er is wel een duidelijke landschapsecologische relatie en het vormt één gradient. Ik zou ze maar wel meerekenen met H2190C.</u>
--	--	---

Dick Bal

- Genisto anglicae-Callunetum inops: wordt altijd aan Duinen met Struikhei toegewezen. In profieltekst staat wel dat er dan geen Kraaihei mag voorkomen, maar in definitietabel ontbreekt dat.
- Wanneer Genisto anglicae-Callunetum inops voorkomt in complex met een zelfstandig type dat kwalificeert voor Duinen met Kraaihei, evengoed toewijzen aan H2150, of afgaan op aanwezigheid van Kraaihei binnen het vegetatievlak en toewijzen aan H2140B?

Kooibosch-Luttickduin

- S6, 37-b niet toegewezen vanwege niet beschikbare info over berk en duindoorn, niet aanwezig, dus ok
- S1a – Zachte berk kenmerkend, maar ook dominant? Dan is het te plaatsen in H2180B. Zie hierboven
- M3b 16B-e niet te plaatsen? Volgens vertaal tabel H7230 kalkmoerassen, landschapsecologisch te plaatsen onder het Blauwgrasland H6410, ik heb hier geen bezwaar tegen, je zou het als minder goed ontwikkeld H6410 op kunnen nemen. Kooibosch is zeer gevarieerd en complex, eigenlijk overleggen met Dick Bal. Je hebt hier allerlei overgangen van vegetaties.
- B3a: niet te plaatsen onder H2180A_M? nee niet plaatsen wanneer in complex met H2180A_G, dan wel? Nee, anders zou hij wel gedefinieerd zijn als cement.
- 05A-a, W2a, W2c, W2b: in vochtige duinvalleien? De meeste lijken sloten, maar enkele grotere plassen. Het zijn allemaal polderwateren en smallere slootjes waarin deze vegetatie voorkomt, telt dus niet mee.

Verder heb je Padderus-rietvegetaties (09-j) (Fid 321,322, 323 van het helofytenfilter aan de zuid westkant van het oude kooibosch aangegeven als H2190C, deze locatie voldoet zeker niet aan het beperkende criterium vochtige duinvallei. Het betreft een gegraven helofytenfilter wat is aangelegd eind jaren tachtig.

Gaspeldoornstruweel (20/a) (Fid 98) in het Kooibosch in de heideslenk aan de oostzijde kwalificeert nu niet. Dit vegetatietype is uiterst zeldzaam in de duinen. Het is echter wel bijzonder, zou je kunnen voorleggen aan Dick Bal om toch onder de H2150 te scharen?

Noordwijk

S5a vegetatie met Wegedoorn, Kardinaalsmuts en Zuurbes en S4a, vegetatie met Meidoorn en rozen. Het betreft voornamelijk Kardinaalsmutsstruweel, hier is geen duindoorn in gekarteerd, kwalificeert dus niet.

De soorten zijn kenmerkend voor H2160, maar alleen als Duindoorn aanwezig is. SBB-type 37-c en 37-b vallen onder andere habitattypen. Het gaat slechts om enkele locaties.

- niet toewijzen?

- Alleen toewijzen wanneer in mozaiek met H2160_G? [*Nee*](#)

S7a correspondeert met SBBtype 37-f. 37-f correspondeert weer met 37Ac4 van de VvNL. Dit is een zeer zeldzame associatie die in klein opp beperkt voorkomt op het mergelland. Ik vraag me af of de SBBtype-toewijzing in de duinen correct is. De rozen lijken verwantschap te tonen met het Berberidion, en kunnen daar mogelijk aan toegewezen worden.

- niet toewijzen?
- wel toewijzen aan H2160_M?
- alleen toewijzen wanneer in mozaiek met H2160?
- [*Het betreft Rosa rugosa struweel dit kwalificeert absoluut niet.*](#)

D7d duinstruwelen met Liguster. Sbb-type 14-n, RG Wilde liguster, van de Klasse der droge graslanden op zandgrond. Als er Duindoorn aanwezig is kan het worden toegewezen aan H2160. Heb jij hier meer info over?

- niet toewijzen?
- Wel toewijzen aan H2160_M
- Alleen aan toewijzen wanneer in mozaiek met H2160? [*Nee niet toewijzen kwalificeert niet, geen duindoorn aanwezig.*](#)

Bijzonderheden Kooibosch en Luttickduin

Niet aangewezen, wel voorkomend:

- H2180C [*mooi zo \(vooral het Essenakhout en het oude kooibos zijn waarde-vol.\)*](#)
- H7140B, maar hoe zit het met de veenmossen, en hoort het hier eigenlijk niet tot H2190C? [*Dit vlak ligt op een overgang tussen het bos en schraalgrasland. Het is een zone waar lokaal minder gebufferd water vermoedelijk stagneert en zich een mooi open veenmosrietland heeft ontwikkeld, met een aantal mooie kensoorten. De schaal en oppervlak is beperkt \(zoals bij veel stukjes binnen het kooibosch\). Overigens komt er binnen het kooibosch ook H7210 voor, het oppervlak is waarschijnlijk te klein om op je kaart te komen. Ik zou al deze vegetaties of bij het blauwgrasland rekenen H6410. Grote delen van het centrale hooiland kwalificeren nu als H2190D hier onder vallen de Ruwbies verlandingen en de vegetaties van Tweerijge zegge. Binnen het centrale hooiland zou je dit misschien nog als een "duinvallei" kunnen beschouwen, landschapsecologisch is het een verlandde kwelder geul, dus geen vallei. Vol-doet het nu wel of niet aan de beperkende criteria? Oorspronkelijk is in het Kooibosch een Knopbiesvegetatie geweest, tot in de jaren 60 heeft er Knopbies gestaan, samen met Kleine valleriaan, het heeft zich ontwikkeld naar een Blauwgrasland met vooral Carex pulcaris, plaatselijk is de successie nu zo ver doorgegaan dat er zich Veenmosrietland heeft ontwikkeld met o.a. Pal-lavicinia lyellii en Sphagnum fimbriatum en S. palustre.*](#)
- H2150_M, deels vegetaties waar echt geen Kraaihei voorkomt, enkele vlakken in complex met H2140. [*Kraaiheide komt op zeer bescheiden schaal voor, slechts 2 vlakken. \(FID 186 komt wel kraaiheide voor, volgens jouw tabel*](#)

niet, check lokale types). Op één plek staat er zelfs nog Carex trinervis. De oppervlaktes zijn te klein om te kwalificeren, het grootste deel van de heides valt gewoon onder H2150.

Wel aangewezen niet vastgesteld

- H2130C, moeilijk type. Enkele vlakken konden aan H6230 worden toegewezen. H6230 en H2130C lijken erg op elkaar. Mogelijk moeten de betreffende vlakken aan H2130C worden toegewezen. Het gaat hier om de RG 19A-b, Plantanthera bifolia-Anthoxanthum ododratum, het lastige is dat uit het Knopbiesverbond er duidelijk een verbinding is met de heischrale graslanden. Ik zou binnen Kooibosch H6230 niet onderscheiden maar wel mogelijk H2130 C. RG 19A-b kwalificeert hiervoor nog niet, zou wel moeten worden toegevoegd lijkt mij. Deze gemeenschap komt meer voor binnen de duinen, o.a. op Texel is een lokaaltype vertaald naar 19A-b door EGG in 2005-2006.

Wel aardig oppervlak Blauwgrasland. Graag reactie hierop.

Noordwijk

- H1330B op twee locaties, dit betreft 12B-M rg Juncus articulatus. Deze telt alleen in mozaiek mee, geen zelfstandige kwalificerende vlakken in Noordwijk, vervalt dus.
- 50A in mozaiek met H1330B op een locaties, en dus toegewezen
- Geen heidevegetaties in Noordwijk (NB, ik heb wel Struikheide gezien in noordwijk tussen bos en open duin. De vegetaties waren zeer beperkt en zijn bij de kartering blijkbaar niet uitgekarteerd. Ten noorden van Noordwijk in de duinen van Waternet komen echt grotere vlakken voor met H2150, deze liggen ook verder van de zeereep af, meer landinwaarts.)

NB ik zou alle kwalificerende vegetaties binnen het centrale hooiland onder habitat-type H6410 scharen. Zie eerdere opmerking over H2190 D. Eigenlijk komt dit niet voor omdat het geen duinvallei is. Ik zou dit met Ron van 't Veer en Dik Bal bespreken vragen wat zij wijsheid vinden in deze. Het Kooibosch is te mooi om veel 'wit' te laten, het is al zo 'n klein gebied.

Toelichting Concept-habitattypenkaart Elswout en Slingerduin
 Commentaar SBB in rood, 26-4-2010

SBBtype	VvNL of lokaal type	Opmerking
43-j		kan H2180A, -B, of -C zijn. Ahv toevoeging en ligging toegewezen. Nitrofiele soorten aanwezig, toegewezen aan H2180C. Prima, ik zou ligging (landschapsecologische positie wel laten prevaleren).
37B3	P7	Meidoornstruweel, kan worden toegewezen, mits Duindoorn aanwezig. Wanneer in complex met vegetatie met Duindoorn, heb ik het toegewezen. Van de overige vlakken heb ik geen info, jij wel? Nee, er is geen toevoeging gehanteerd voor vlakken met Duindoorn.
37B-a	Q1b, Q1d, Q7a	lokale typologie: Eik en Meidoorn, met óf Duinriet, of nitrofiele soorten. 37B-a = RG Zachte berk-Duinriet. Kan de lokale typologie niet beter worden vertaald naar 43-j, en worden toegewezen aan H2180A_M of H2180C_M? Ik ben het met je eens. Het is qua structuur bos en er zitten voldoende soorten uit klasse 43 in de opnamen
16-a	K1d	Kunnen deze vegetaties niet toch aan H2190 worden toegewezen? Deze zou je aan 09C-a kunnen toewijzen, dan telt hij mee, hiermee ga ik accoord.
	K1c	Kunnen deze vegetaties niet toch aan H2190 worden toegewezen? Nee hierin ontbreken echt de Caricion davallianae soorten in de opnamen.
16B-e	D2c	ligt in mozaiek met H6410_M. Ik ben het wel eens met de vertaling hier kunnen we niet meer van maken.
42-c	Q5e	Gemeenschap met eik, beuk en Gewone salomonszegel. Is dit geen waardevol bostype vallend onder H2180A of H2180C? Nee, de opname is uitermate mager en qua soorten stelt het ook niet veel voor.
43-c	Q2q	Esdoorn, es en Ruwe iep, vorm met Daslook. Te scharen onder H2180C_M? Dit is een vraag voor Dik Bal, lijkt me redelijk om tot de binnenduinrandbossen te rekenen.
43-e	Q2j	Lokaal: Gem v Gewone es, Gew. esdoorn en Ruwe iep. SBB= RG Beuk-[Klasse der eiken- en beukenbossen op voedselrijke grond]. Deze idd niet toegewezen, akkoord? Akkoord
05B3b	A15/A16	Wateren met Gele plomp of Wittewaterlelie, behoren tot H3150_M. Dit habitatype is vooral bekend van laagveengebieden en rivierengebied. Kan het gaan om onnatuurlijke vestiging van deze soorten in de wateren

		rondom het landgoed, en ga je er dan mee akkoord om deze wateren niet aan het habitatype H3150_M toe te wijzen? Klopt, deze soorten zijn door de lokale beheerder geïntroduceerd. IK zou dit laagveentype hier niet toewijzen.
08-f	C10e, C10f	08-f behoort tot habitatype H1330. Alleen als er ook zilte soorten in voorkomen, in dit geval dus niet. Maar lokaal type met C10, hoort hier m.i. op deze locatie niet toe. Ga je akkoord als ik deze vlakken niet toewijs aan H1330B_G? Ja
08C-e	C10d C10f	Kan H2190A, C of D zijn. Gezien lokaal type, is het toegewezen aan H2190D. Het kan alleen H2190 C of D zijn. In dit geval eens met koppeling naar H2190D.

